

Toxické kardiomyopatie

I.Málek

Klinika kardiologie IKEM

Praha

XXIV. výroční sjezd ČKS

15. 5.- 18.5.2016

Klasifikace kardiomyopatií

Tab. 1: Návrh nové klasifikace kardiomyopatií expertů AHA (Maron BJ, 2006).

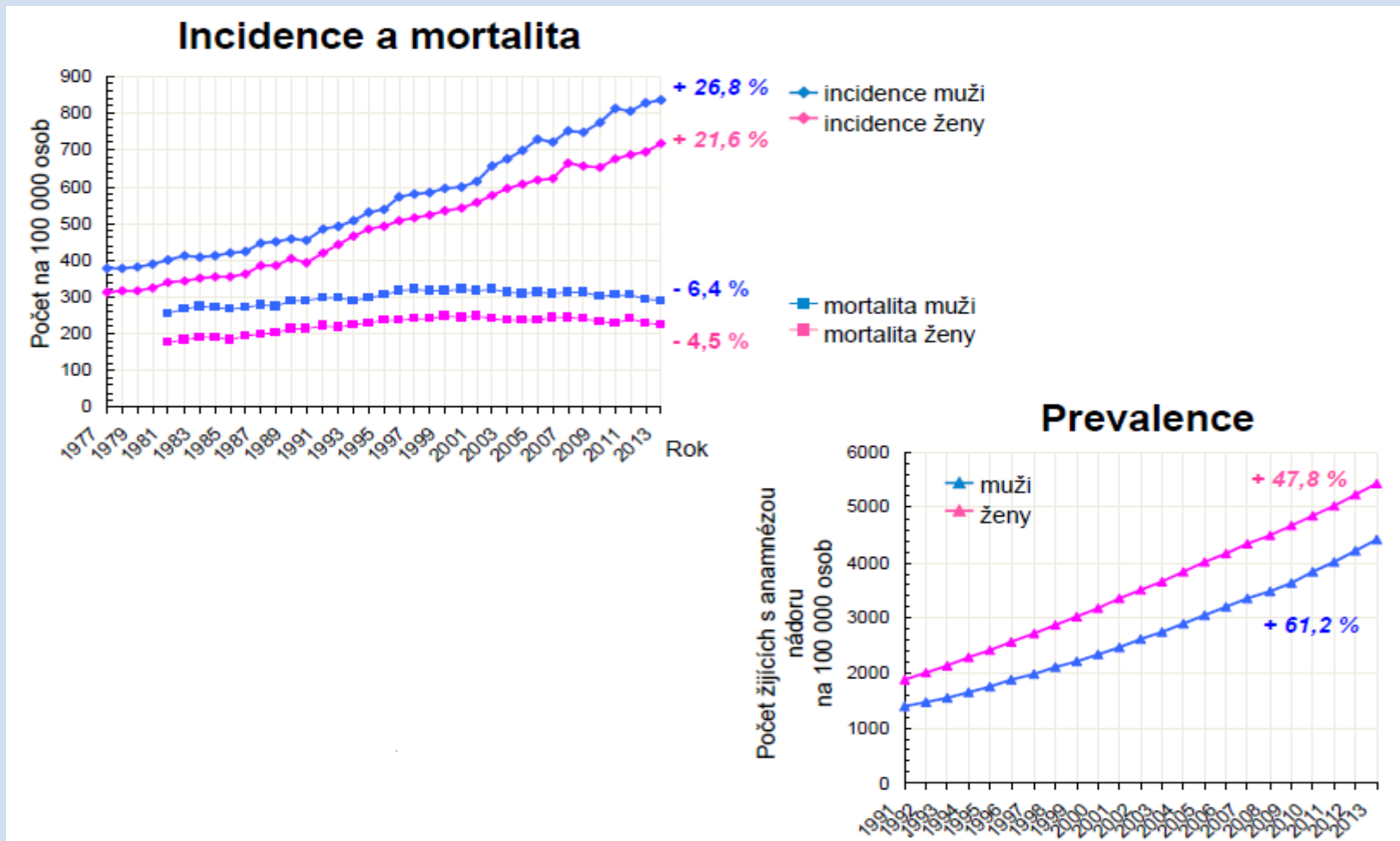
Primární kardiomyopatie
Geneticky podmíněné: <ul style="list-style-type: none">
• HKMP, ARVC, LVNC
• poruchy iontových kanálů
• mitochondriální myopatie, atd.
Smíšené: <ul style="list-style-type: none">
• DKMP, RKMP
Získané: <ul style="list-style-type: none">
• TKMP, TIKMP, Tako-tsubo
• zánětlivé KMP (myokarditis)
Sekundární kardiomyopatie
<ul style="list-style-type: none">
• toxické
• střádavé choroby myokardu
• endokrinní
• infiltrativní
• zánětlivé/autoimunní
• neuromuskulární/neurologické

HKMP – hypertrofická KMP; ARVC – arytmogenní KMP; LVNC – Left ventricular non-compaction; DKMP – dilatační KMP; RKMP – restriktivní KMP; TKMP – těhotenská KMP; TIKMP – tachykardií indukovaná KMP.

Maligní nádory v ČR

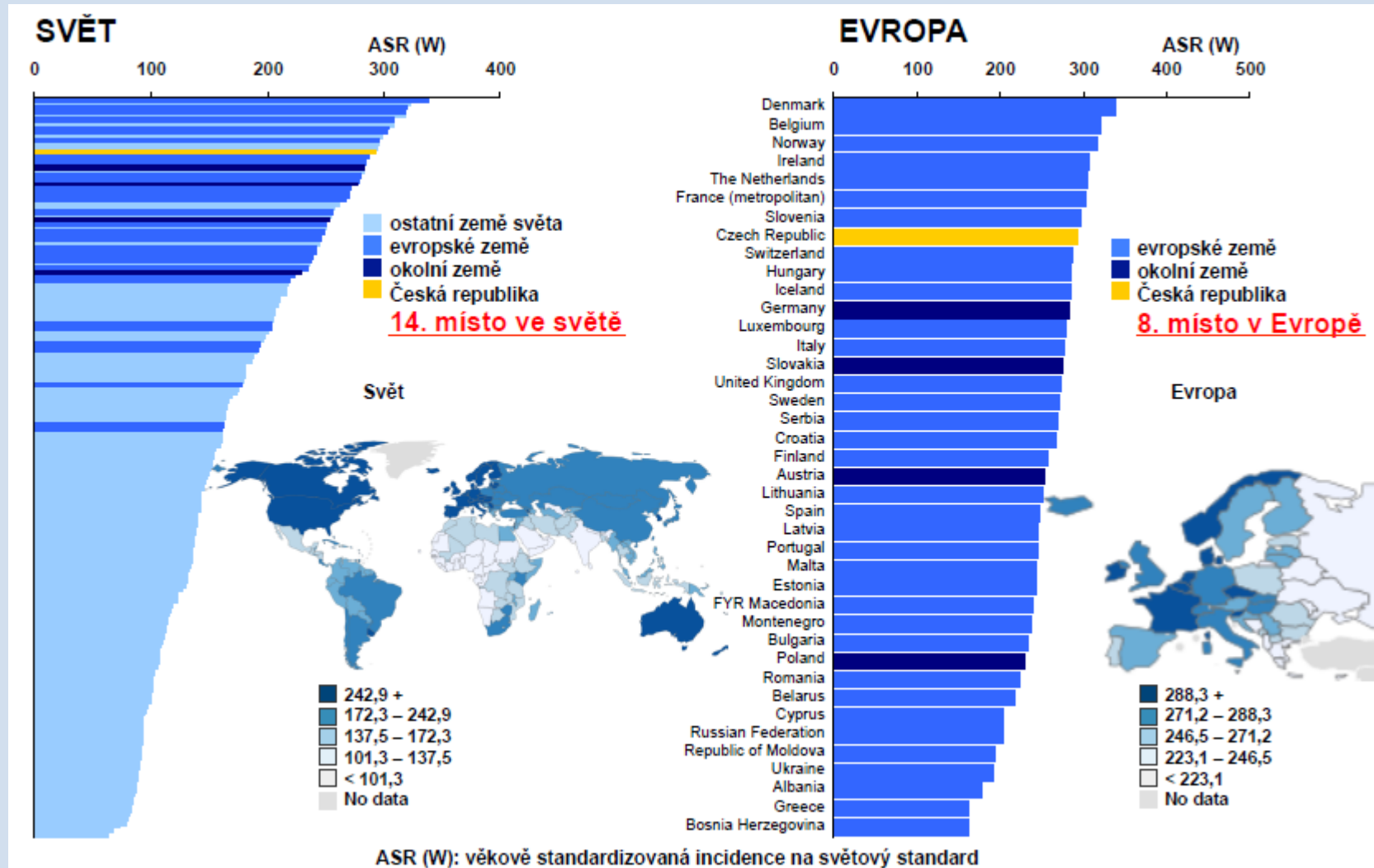
OBECNÝ VÝVOJ V ČASE

- trend růstu mezi 2003 - 2013

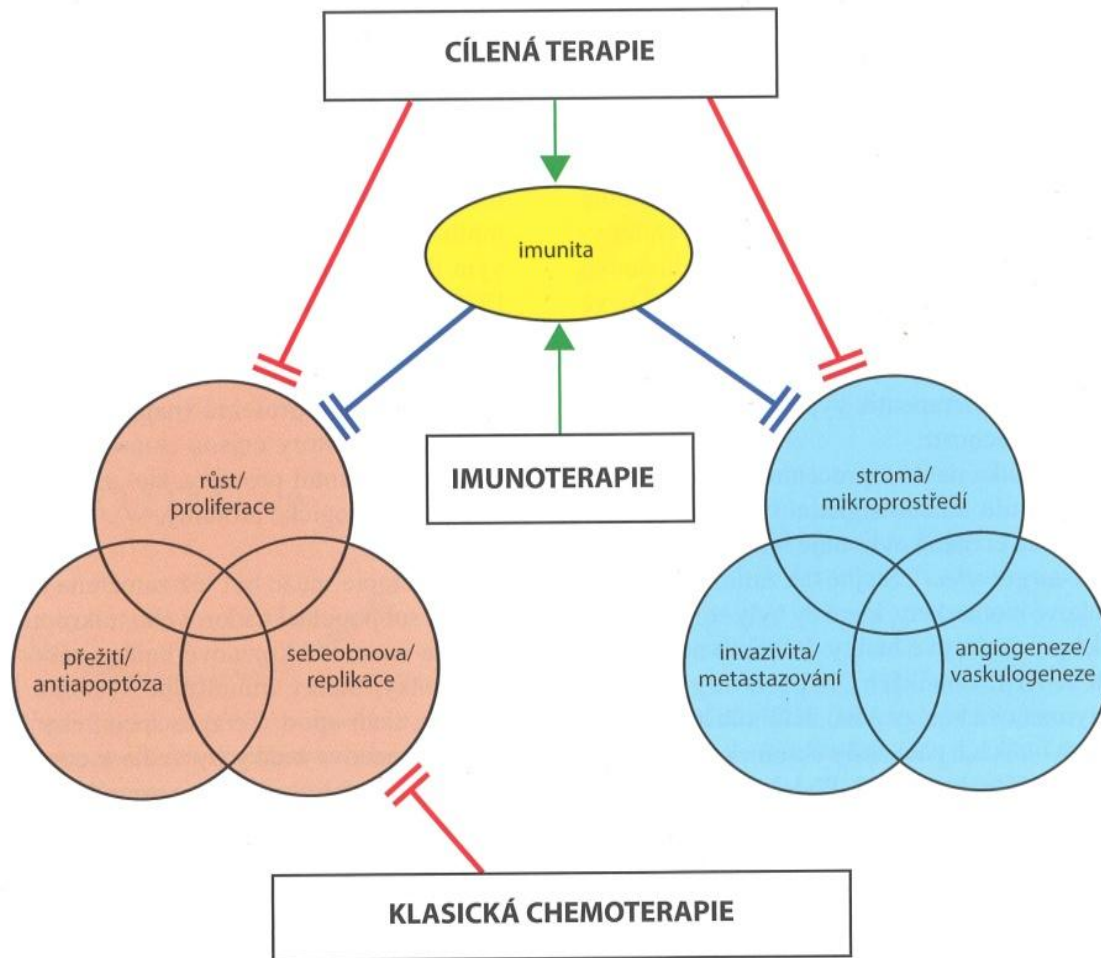

Maligní nádory v ČR

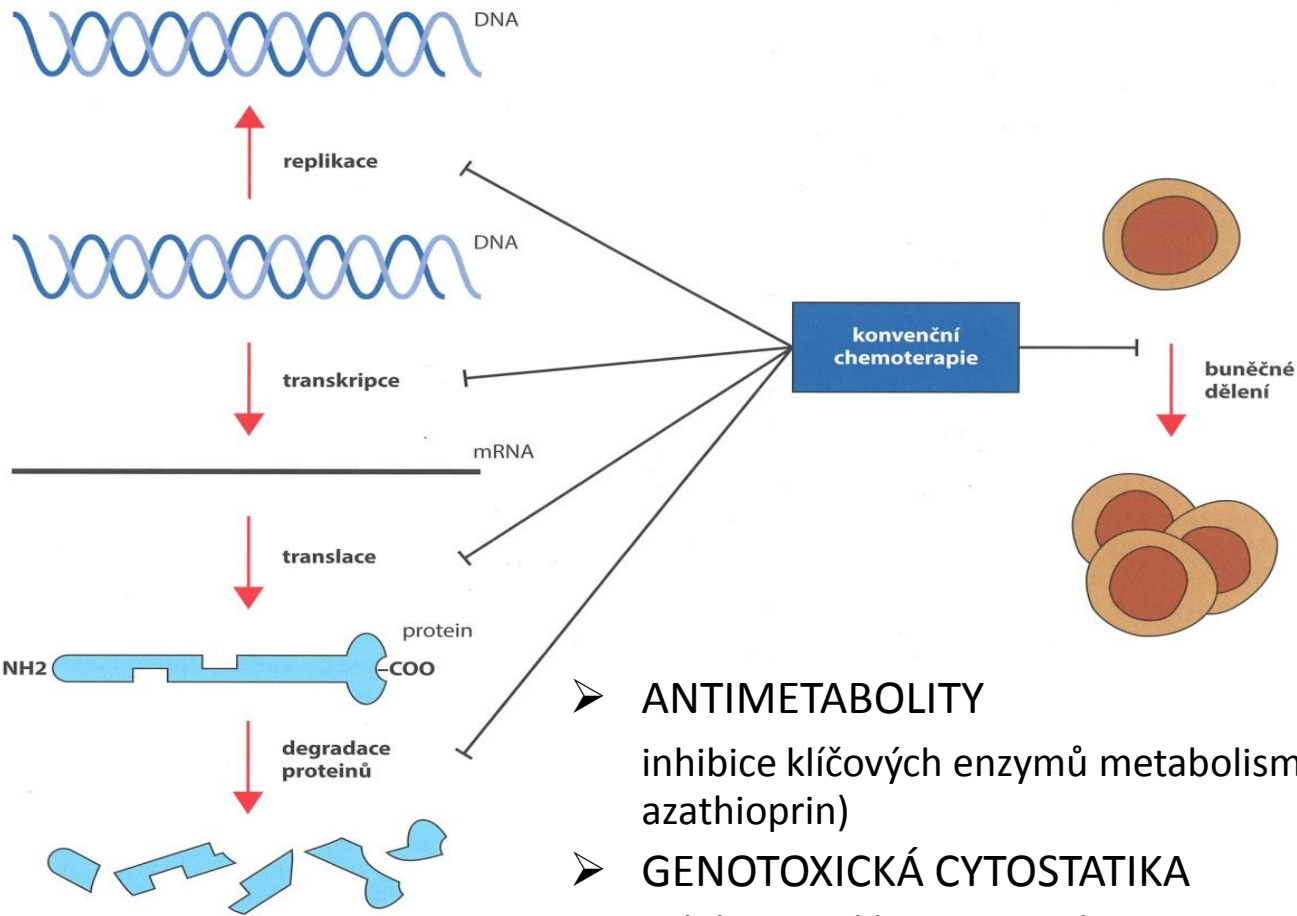
MEZINÁRODNÍ SROVNÁNÍ

Možnosti léčby maligních onemocnění

Obr. 15 Konvenční chemoterapie, cílená léčba a imunoterapie – zjednodušené schéma mechanismů protinádorového účinku a vzájemných vztahů

➤ **ANTIMETABOLITY**

inhibice klíčových enzymů metabolismu DNA (metotrexat, azathioprin)

➤ **GENOTOXICKÁ CYTOSTATIKA**

inhibice replikace a transkripce DNA

- alkylační látky (cyklofosfamid)

- interkalační látky (anthracyklinová antibiotika)

➤ **ANTIMIOTIKA**

zástava mitózy, mitotická buněčná smrt (vinkristin, paklitaxel)

➤ **INHIBITORY PROTEOSYNTÉZY A DEGRADACE PROTEINŮ**

(bortezomib)

Kardiotoxicita anthracyklinových antibiotik

MECHANISMUS ÚČINKU

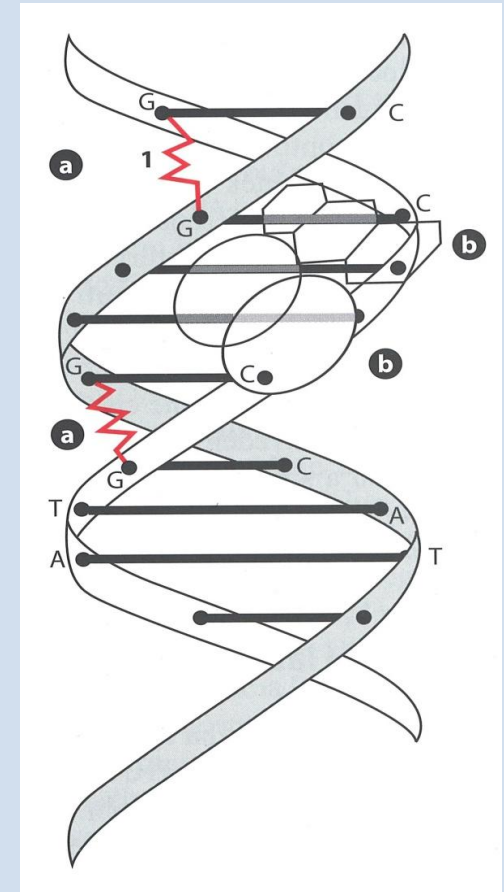
- oxidativní stres
- porušení mikrovaskulatury

RIZIKOVÉ FAKTORY

- kumulativní dávka > 400-450 ng/m²
- dětský věk
- preexistující srdeční onemocnění
- kombinace s jinými cytostatiky (trastuzumab)
- genetická predispozice

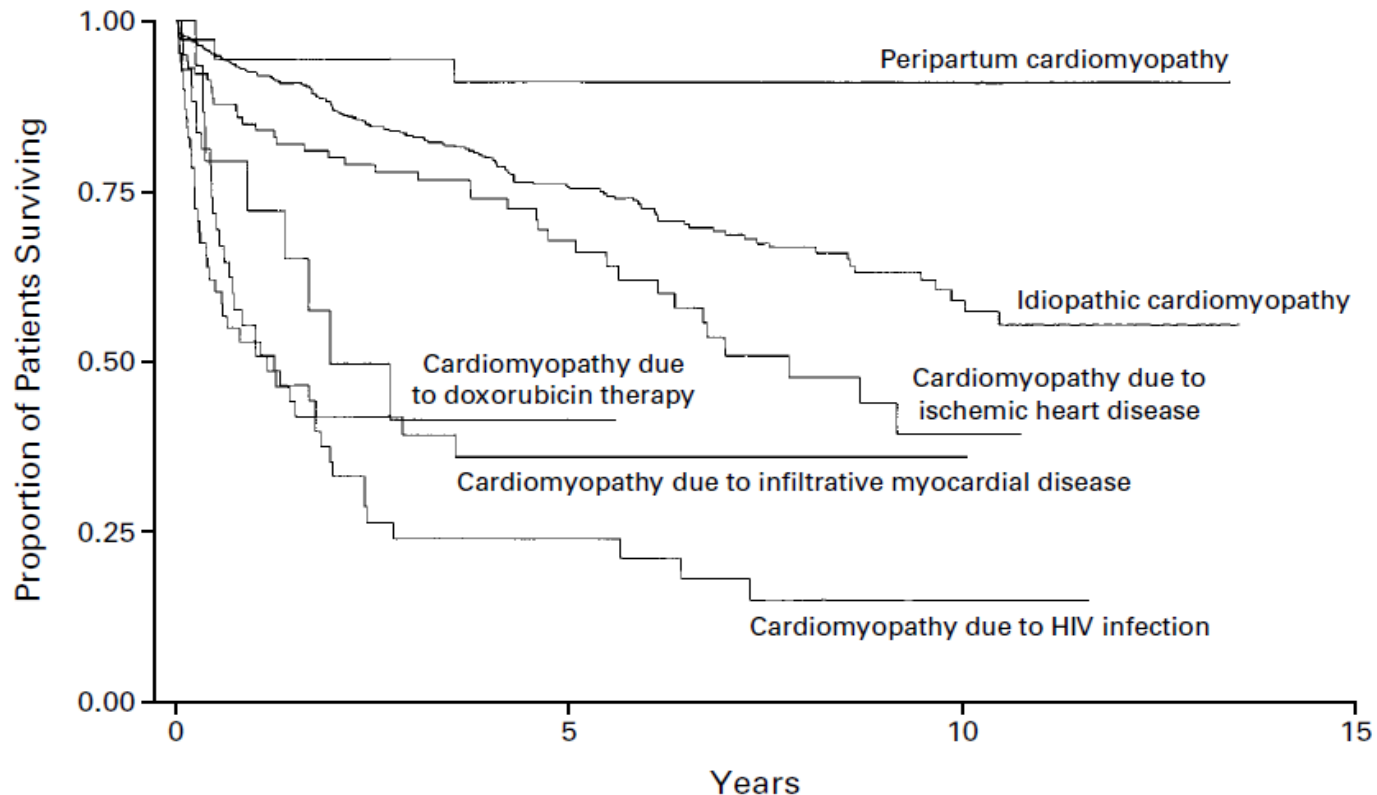
VÝSKYT

- srdeční selhání ≈ 10 %
- detekce časného poškození > 50 %

Prognóza nemocných s anthracyklinovou kardiomyopatií

Soubor 1230 pacientů

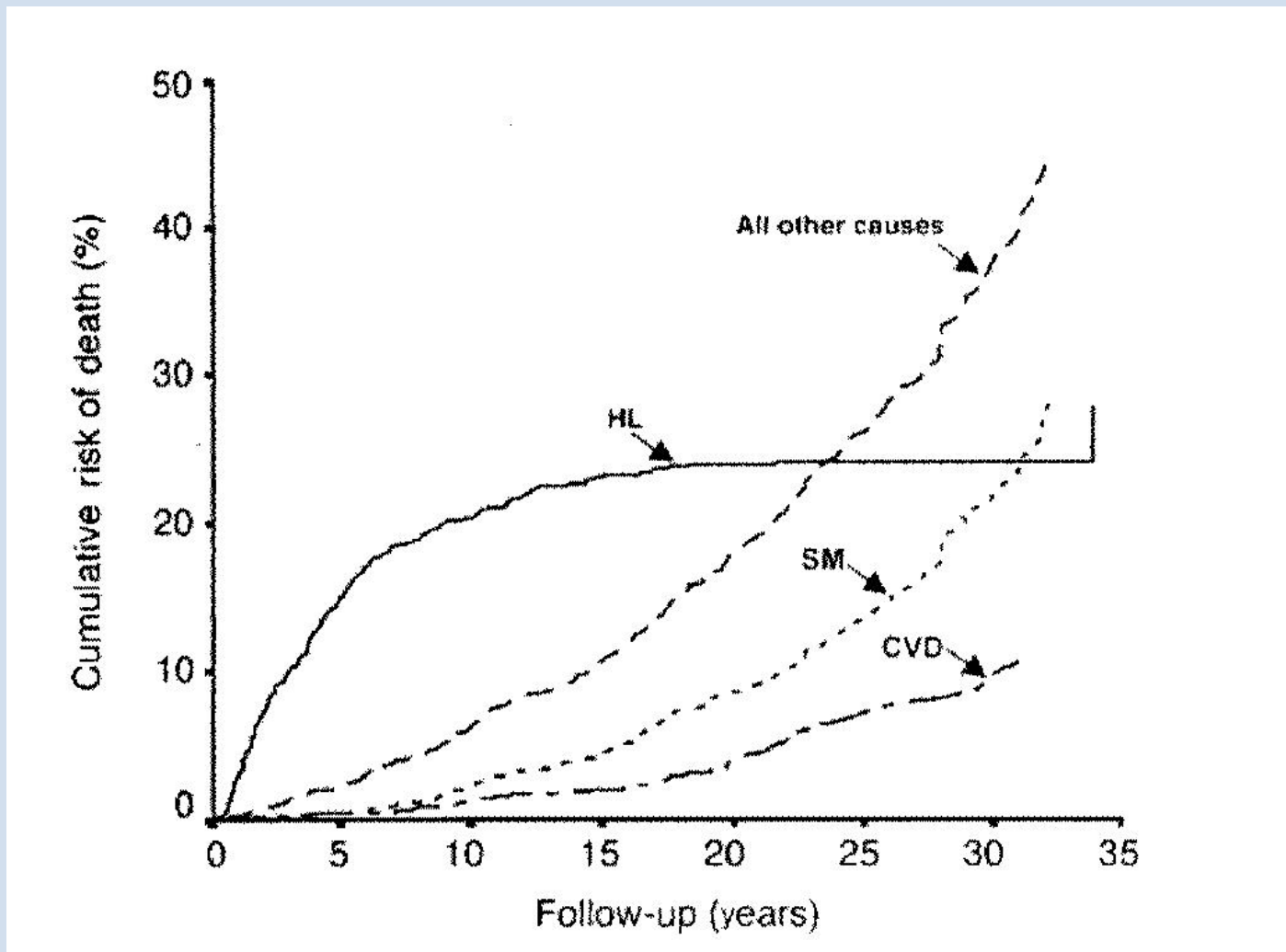

Figure 1. Adjusted Kaplan–Meier Estimates of Survival According to the Underlying Cause of Cardiomyopathy. Only idiopathic cardiomyopathy and cardiomyopathy due to causes for which survival was significantly different from that in patients with idiopathic cardiomyopathy are shown.

Příčiny úmrtí pacientů s HL

Long-term cause –specific mortality of patients treated for Hodgkin disease.
Data Nederlands Cancer Institut, Adapted from Aleman BM. J Clin Oncol 2003

Možnosti časně detekce poškození myokardu anthracykliny

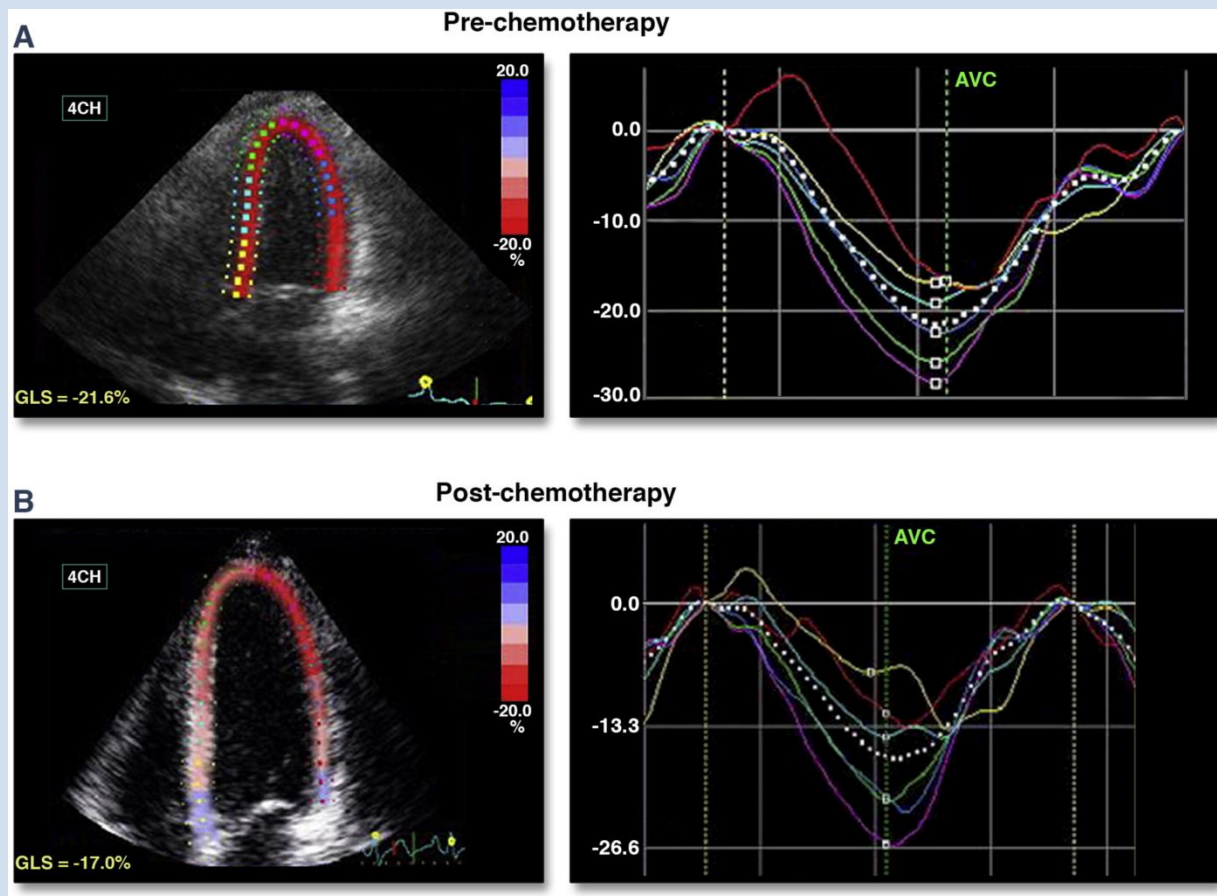
ECHOKARDIOGRAFIE

Speckle tracking, offline analýza získaných obrázků

Longitudinální, radiální a cirkumferenční strain

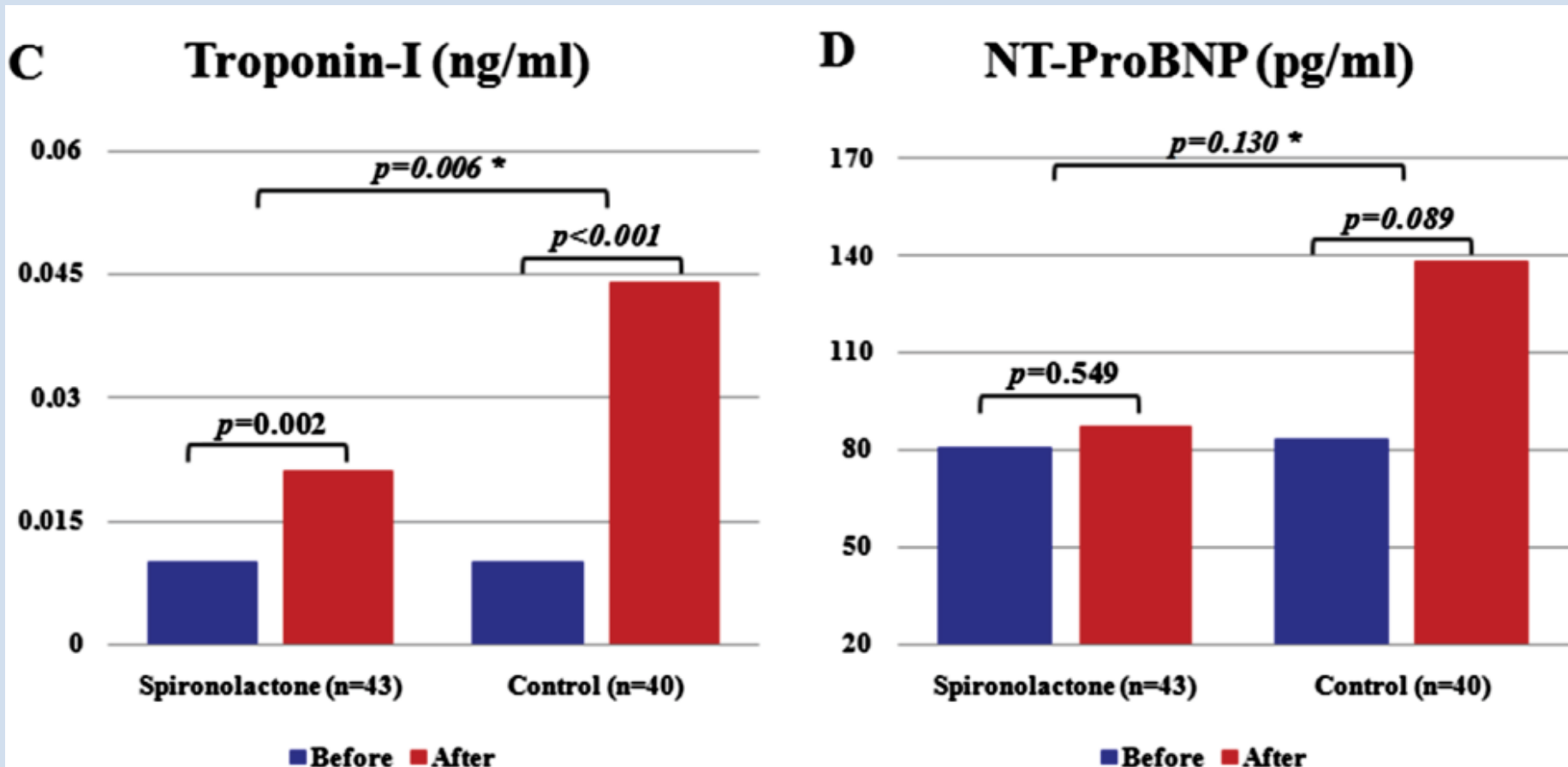
Mnohem citlivější než „eyeball“ hodnocení systolické funkce

Může odhalit již latentní / počínající systolickou dysfunkci

Možnosti časně detekce poškození myokardu anthracykliny

BIOMARKERY

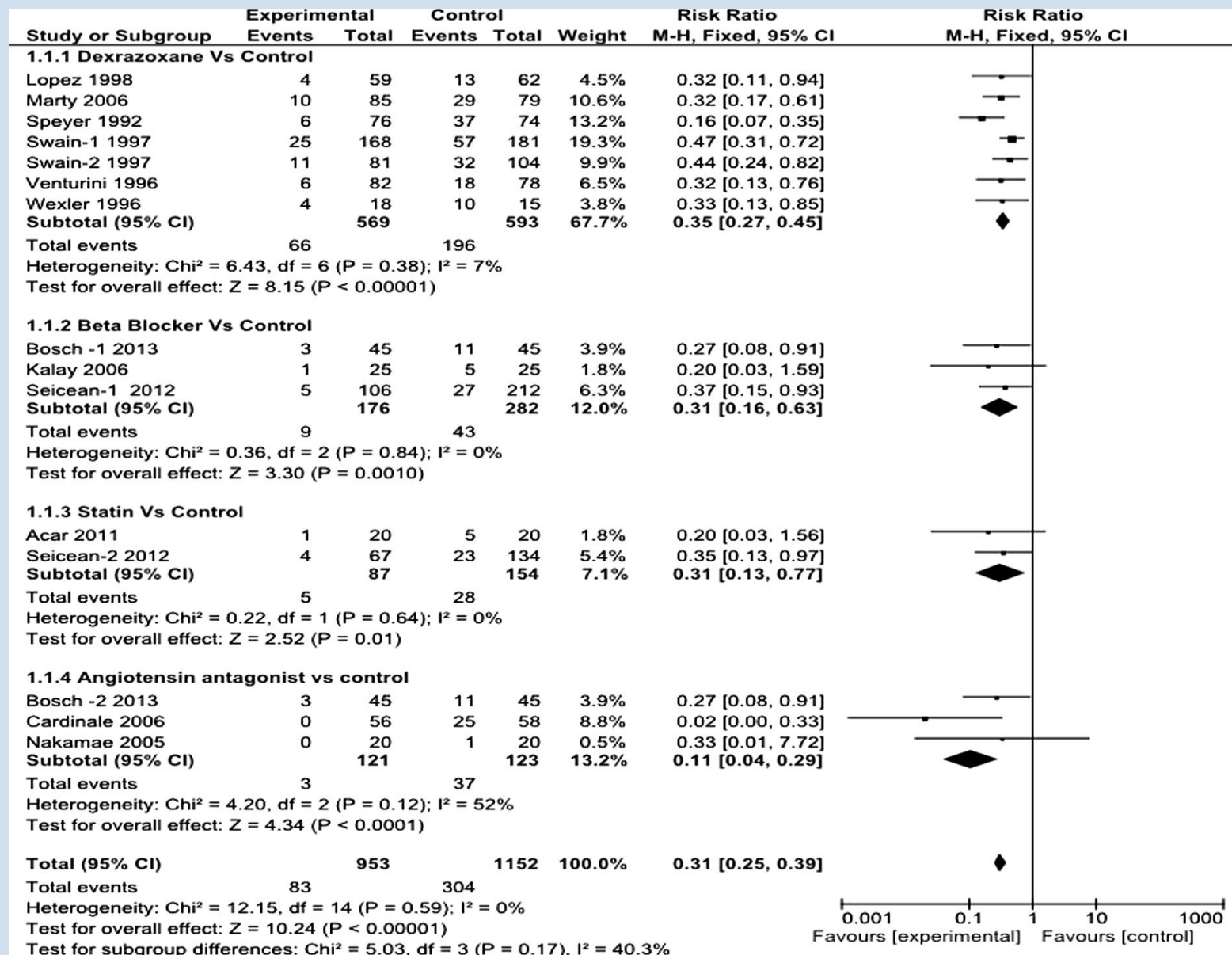

Možnosti prevence anthracyklinové toxicity

- modifikace struktury anthracyklinu
- dexrazoxane
- inhibitory ACE
- betablokátory
- spironolakton
- erythropoetin (experimentální data)

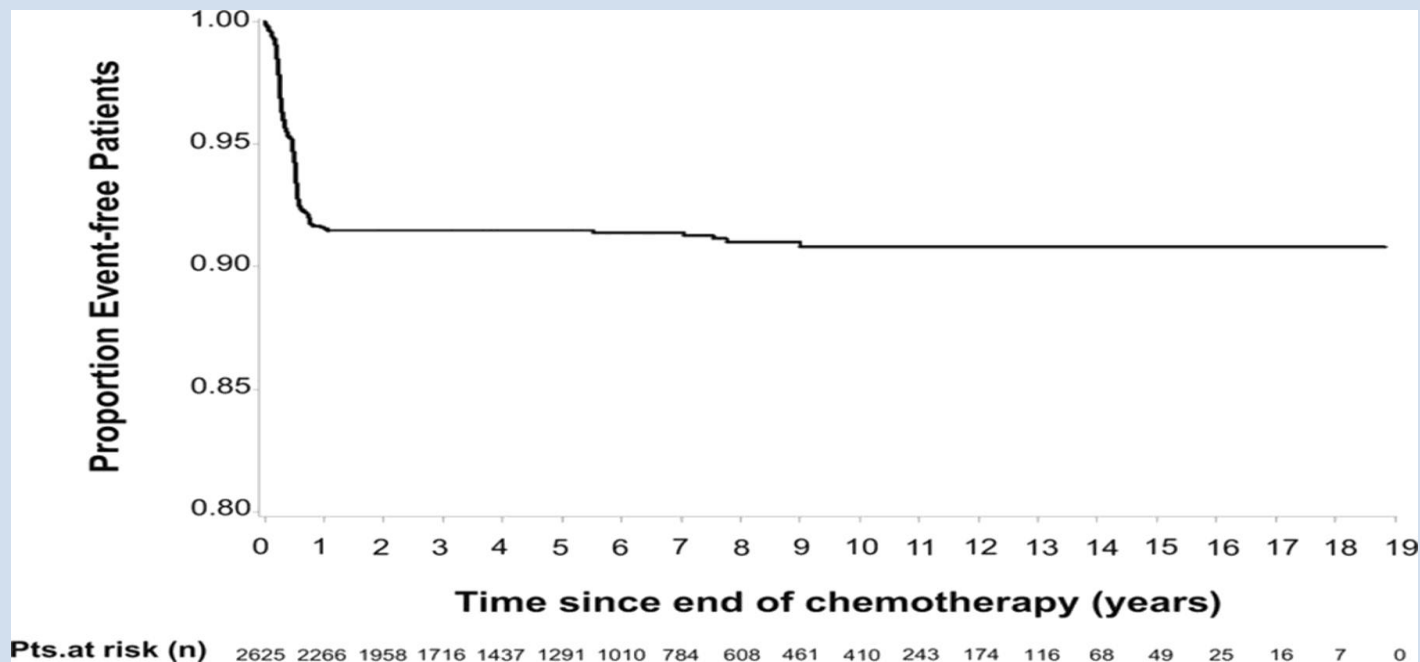
Role kardioprotektivní terapie v prevenci toxické KMP

Metaanalýza 12 randomizovaných studií, 2015 pacientů

Vývoj poškození myokardu anthracykliny

Prospektivní studie s 2625 pacienty sledovanými 2.6 – 8 roků (1.-3. kvartil) včetně protokolárních echokardiografických vyšetření.

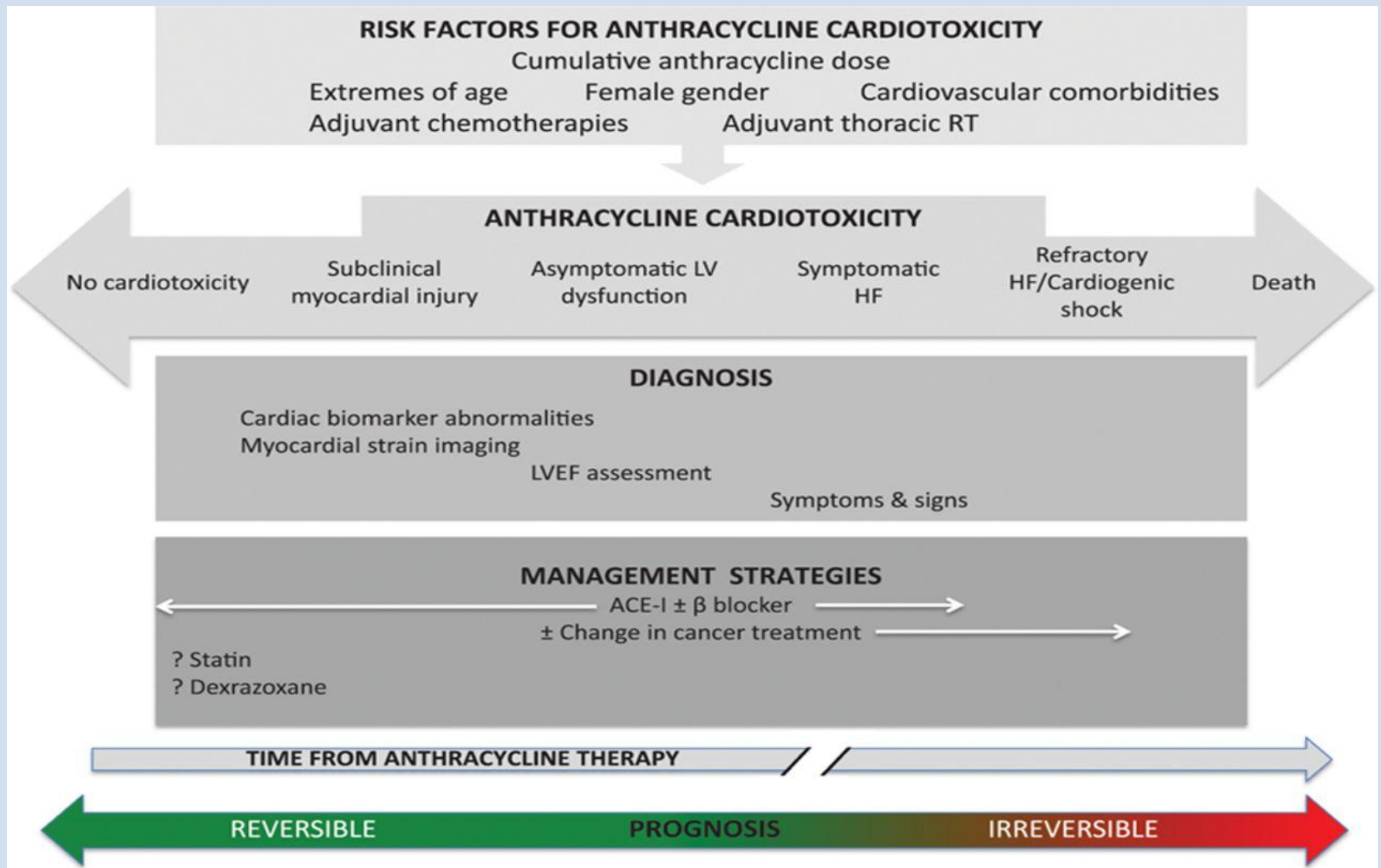

- Kardiotoxicita se manifestovala u 9 % pacientů, u 98 % z nich během prvního roku;
- Při pokledu EFLK pod 50 % byla zahájena léčba enalapilem (17 %) nebo kombinací enalaprilu a carvedilolu;
- K úplné úpravě funkce LK došlo u 11 %, k částečné u 71 % pacientů;
- 97 % úmrtí bylo z onkologické příčiny

Soubor pacientů s anthracyklinovou KMP indikovaných k Tx srdce.

PAC.	POHLAVÍ	DG. MALIGNITY	KOMBINACE / IRADIACE	DOBA DO LÉČBY	FENOTYP / KMP	LÉČBA	FOLLOW-UP OD OTS / MSP	POZNÁMKA
L.K. 1976	Ž	M.Hodgkin	+ / +	15 let	RKMP Ao, Mi chl.	WL OTS	4M - žije	
M.S. 1973	M	N.H.lymfom	+ / -	30 let	DKMP	OTS	3R - žije	
P.V. 1975	Ž	Ca mammy	- / +	7 let	DKMP	MSP,OTS	4R - žije	
J.P. 1973	M	neuroblastom	+ / +	28 let	DKMP	OTS	6L - žije	
J.F. 1961	Ž	Ca mammy	+ / +	9 let	DKMP	MSP	1R - žije	
J.K. 1949	Ž	Ca mammy	+ / +	7 let	DKMP	MSP,OTS	2R - žije	
M.B. 1981	M	akutní myleoidní leukemie	+ / -	1.5 roku	DKMP	OTS	2R - žije	Tx kostní dřeně
R.B. 1980	Ž	Ewingův sarkom	+ / +	16 let	RKMP	WL OTS	6M - žije	
T.D. 1989	Ž	rhabdomyosarkom	+ / -	16 let	DKMP,PH	BiVAD	2M - zemřela	
Z.K. 1971	Ž	B-NHL	+ / +	10 let	RKMP	TxS	Zemřela	Tx kostní dřeně
R.K. 1971	M	rhabdomyosarkom	+ / -	14 let	DKMP	TxS	8 let - žije	

Kontinuum anthracyklinové kardiotoxicity

Návrh kardiologické péče o nemocné léčené anthracykliny (minimální program)

Vyšetření

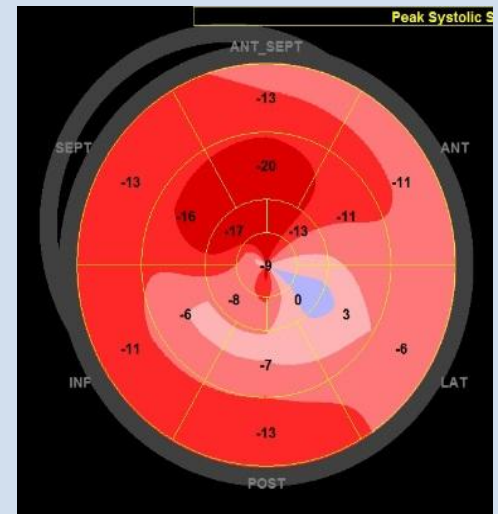
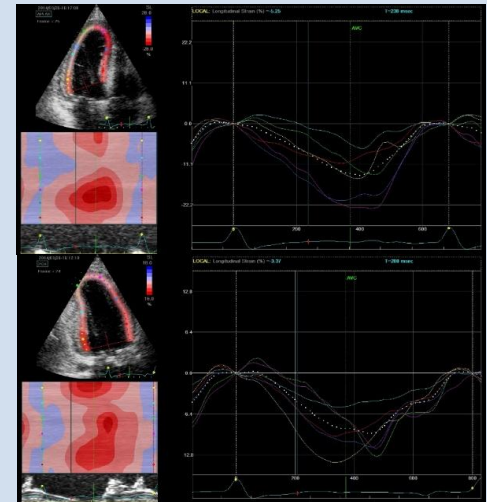
- klinické vyšetření
- echokardiografie
- biomarkery (troponin, BNP)
  - před léčbou
  - po ukončení léčby
  - během 1. roku (á 3 měs.)
  - dlouhodobá dispenzarizace

Prevence a léčba

- inhibitory ACE a betablokátoři
  - u rizikových pacientů
  - při nálezu dysfunkce LK

Trvání léčby: minimálně 1 rok

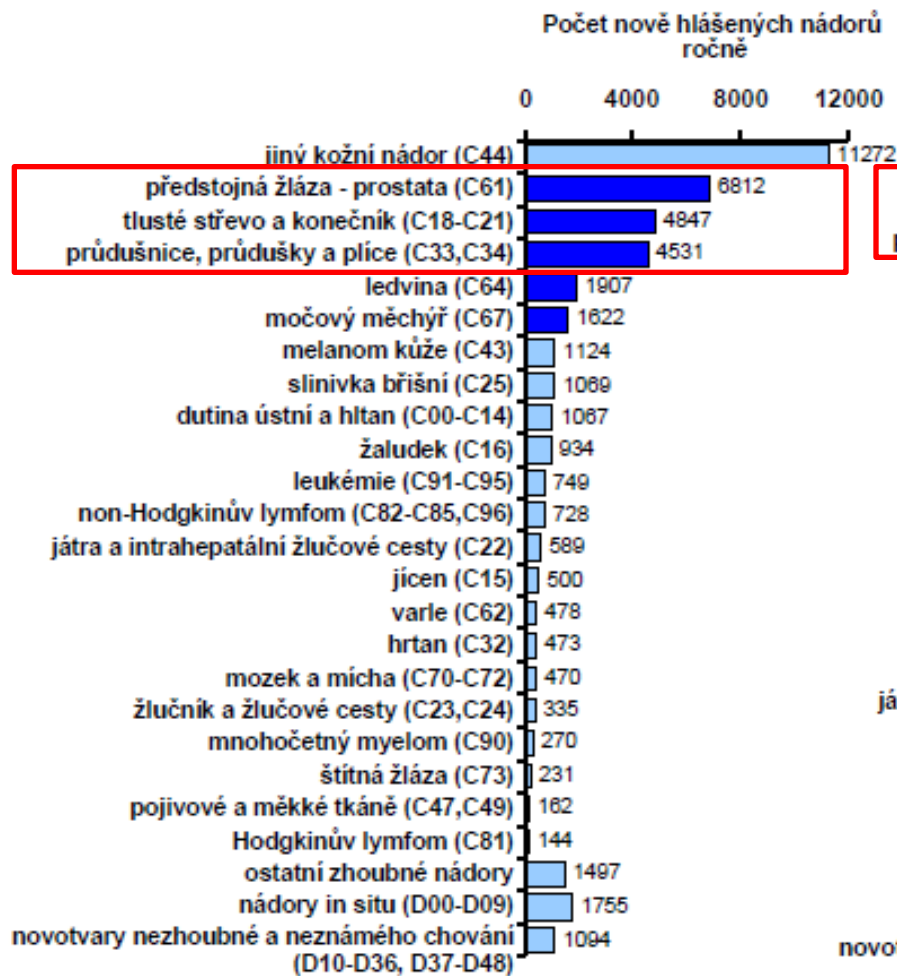
- transplantace srdce
  - v pokročilé fázi srdečního selhání

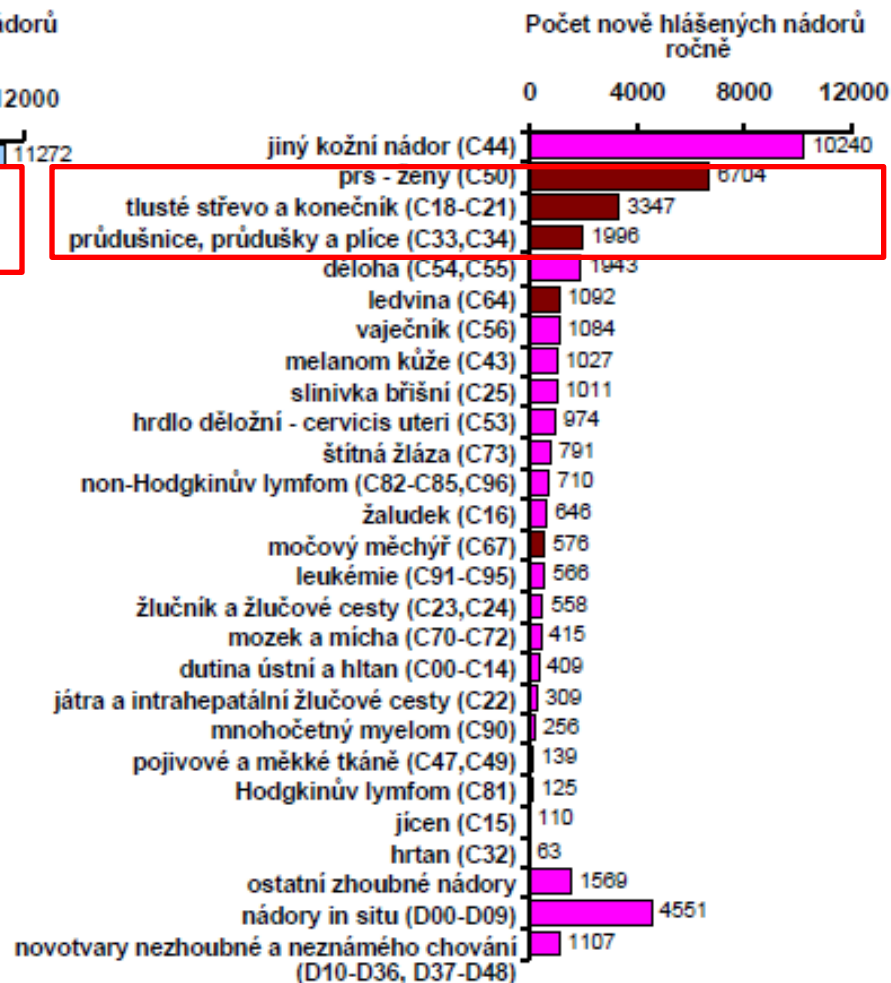
Děkuji za pozornost

INCIDENCE NÁDORŮ V ČR (2009-13)

Muži

Ženy

Prevence anthracyklinové toxicity

Studie s inhibitory ACE, betablokátory a spironolaktonem

STUDIE	ROK	MEDIKACE	POČET PAC.	FOLLOW-UP (měs.)	VÝSLEDEK
1.	2006	carvedilol 12.5 mg/d. / placebo	50	6	↓ EF v kontrolní sk. ↔ EF v léčené sk.
2.	2010	metoprolol / enalapril / placebo	125	31	negativní
3.	2013	nebivolol 5 mg/d. / placebo	45	6	↓ EF v kontrolní sk. ↔ EF v léčené sk.
4.	2013	enalapril + carvedilol / placebo	90	6	↓ klin.end point (úmrť, SS, EF < 45%) v léčené sk.
5.	2015	spironolactone / placebo	83	3.5	↓ EF v kontrolní sk. ↔ EF v léčené sk.

